

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 13 maja 2014 r.,
sprawy wnioskodawcy **J. S.**
o odszkodowanie i zadośćuczynienie
z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 września 2013 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 15 maja 2013 r.

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć wnioskodawcę kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z dnia 15 maja 2013 r., orzekając na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego zasądził na rzecz J. S. kwotę 20 000 złotych tytułem odszkodowania i 5 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z wykonaniem wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 lutego 1982 r., i wyroku Sądu Wojewódzkiego w K. z dnia 28 maja 1982 r.

Sąd Okręgowy uznał przy tym, że zasądzone kwoty zostały wypłacone wnioskodawcy na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 czerwca 2009 r., który na podstawie wyroku Sadu Apelacyjnego z dnia 19

września 2012 r., został uchylony po uwzględnieniu wniosku o wznowienie postępowania.

W pozostałej części wniosek złożony w imieniu J. S. został oddalony, przy czym pełnomocnik wnioskodawcy wnosiła o zasądzenie na jego rzecz kwoty 305 430, 68 złotych tytułem odszkodowania i 118 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Apelację od tego wyroku w części oddalającej wniosek złożyła pełnomocnik J.S. Zarzuciła w niej błędną interpretację art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego przez przyjęcie, że przepis ten nie pozwala na zasądzenie na rzecz wnioskodawcy odszkodowania w związku z utratą przez niego zatrudnienia, zmniejszeniem wynagrodzenia oraz wielokrotnymi przesłuchaniami i zawodową degradacją w okresie po zwolnieniu z tymczasowego aresztowania, z uwagi na brak bezpośredniego związku z wykonaniem wobec wnioskodawcy wyroku, którego nieważność stwierdzono.

Autorka apelacji wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 24 września 2013 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając samą apelację za oczywiście bezzasadną.

Pełnomocnik wnioskodawcy J. S. wniosła kasację od tego wyroku. Zarzuciła w niej wyrokowi rażące naruszenie prawa materialnego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w związku z art. 361 k.c. przez jego błędną wykładnię, polegającą na uchybieniu zasadom ustalania normalnego związku przyczynowego pomiędzy wykonaniem wyroku a zmniejszeniem wysokości wynagrodzenia i krzywdą wynikłą z represji i szykan i degradacji zawodowej trwającej do końca okresu wykonywania pracy zawodowej.

Kasacja zawiera nadto zarzut naruszenia przepisu postępowania, to jest art. 457 § 3 k.p.k., do którego miało dojść przez nienależyte wyjaśnienie w

uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, czym kierował się Sąd Apelacyjny, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

W konkluzji kasacji wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Apelacyjnej wniósł w pisemnej odpowiedzi na kasację o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja pełnomocnika wnioskodawcy jest niezasadna i to w stopniu pozwalającym na jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu wyznaczonym na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., przy czym bezzasadność kasacji nie wynika z tego, że wnioskodawca nie doznał krzywdy i nie poniósł szkody opisanej we wniosku, a z faktu braku podstaw do zasądzenia zadośćuczynienia i odszkodowania w oparciu o art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Zaznaczyć na wstępie należy, że zadaniem postępowania kasacyjnego jest eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń, które zapadły na skutek rażącego naruszenia prawa. Zgodnie przy tym przyjmuje się, że Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie przeprowadza ponownej kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku oraz, że w drodze kasacji nie można kwestionować prawidłowości dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych.

Pierwsze dwa zarzuty kasacji, odnoszące się odpowiednio do odszkodowania i zadośćuczynienia, dotyczą wprawdzie nominalnie naruszenia prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię, ale wiążą się jednocześnie ściśle z ustaleniem dokonany przez sąd pierwszej instancji w tej sprawie, w postaci braku bezpośredniości związku pomiędzy wykonaniem wyroku a szkodą i krzywdą. Ustalenie to następnie zostało zaakceptowane przez sąd odwoławczy, co stało się z kolei podstawą wydania zaskarżonego kasacją wyroku.

Można oczywiście rozumieć, że wnioskodawca nie podziela poglądów sądów obu instancji przedstawionych w tej materii w uzasadnieniach wyroków, ale nie sposób uznać takiego ustalenia, takiego rozumienia związku przyczynowego i wykładni art. 8 ust. 1 cytowanej ustawy za rażące naruszenie prawa. Sąd Apelacyjny przedstawił argumentację związaną z jego interpretacją normalnego

związku przyczynowego między szkodą, a wykonaniem wyroków skazujących J. S. Argumentację tę rozbudował analizując pojęcie bezpośredniości, poddał także ocenie powyższe w kontekście regulacji zawartej w art. 361 k.c. oraz wskazał poglądy w tej materii prezentowane w orzeczeniach innych sądów. Nie można zatem uznać, że uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego nie spełnia wymogów określonych w art. 457 § 3 k.p.k. Odniesiono się w nim bowiem w dostatecznym stopniu do poszczególnych zarzutów i wniosków apelacji. Także w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji przedstawiono rozbudowane wywody związane z istotą zarzutów apelacji, zaś z treści uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku wynika, że wywody te stanowiły przedmiot kontroli odwoławczej. Nie można zatem uznać, by przedmiotowej sprawie doszło do rażących naruszeń prawa opisanych w kasacji.

Z powyższych względów oddalono kasację pełnomocnika wnioskodawcy.